

Lavere verdenshandel som følge af Corona kan koste 50.000 danske arbejdspladser

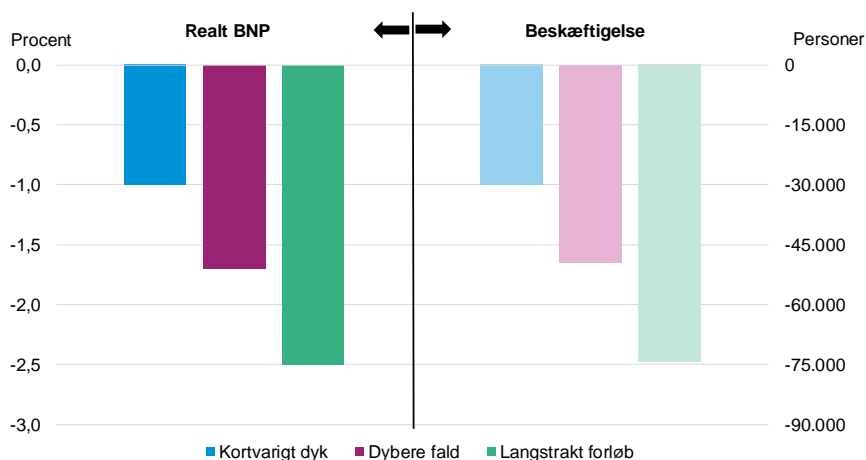
Coronaviruset spreder sig hurtigt igennem det danske og internationale samfund, og har store økonomiske konsekvenser for erhvervslivet i Danmark. Falder verdenshandelen med fem procent koster det i sig selv dansk økonomi 38 mia. kr. og knap 50.000 arbejdspladser. Dertil kommer tabte arbejdspladser i hjemmerhverv som turisme, rådgivning og restauranter.

Coronaviruset har store omkostninger

Coronaviruset spreder sig hurtigt igennem det danske og internationale samfund. Der er blevet iværksat en lang række nødforanstaltning for at inddæmme smitterisikoen, således at denne sundhedsmæssige krise kan håndteres så effektivt som muligt.

Faldende verdenshandel vil svække dansk økonomi i 2020

Effekt på realt BNP og beskæftigelse af lavere verdenshandel - afvigelser fra baseline

Kilde: DI-beregninger på Oxford Economics Global Model

Danmark er en eksportnation, som rammes hårdt af svækket verdenshandel

Frygten for smitte og de mange nødvendige foranstaltninger har også store økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Sidste år eksporterede danske virksomheder for 3^{1/2} mia. kr. i døgnnet, hver dag hele året. Danske virksomheder er dermed dybt afhængige af god adgang til markederne i andre lande.

Lavere verdenshandel

Coronavirusset har på ganske kort tid rystet verdensøkonomien. Vækstudsigterne bliver løbende nedjusteret, forsyningskæder bliver brudt, mens lande og regioner indfører karantæner og lukker ned for omverden.

Usikkerhed er gift for økonomisk aktivitet

Usikkerheden er ekstremt stor, hvilket i sig selv vil give anledning til lavere økonomisk aktivitet, da forbrugere holder igen med at købe ikke-nødvendige dagligvarer såsom bil, sofa og ferierejser. Hertil kommer, at frygten for smitte rammer de mange serviceydelser, som kræver, at man færdes i store forsamlings, fx restauranter, koncerter, biografer mv.

Usikkerheden får samtidig mange virksomheder til at træde kraftigt på bremsen i forhold til store investeringsbeslutninger og køb af rådgivningsydelser. Likviditetsudfordringer er ligeledes en barriere, der får virksomhederne til at holde igen med udgifterne.

Scenarieregninger af lavere vækst i verdenshandlen

Det er således blottet for enhver tvivl, at verdensøkonomien og verdenshandlen vil lide et knæk som følge af coronavirusset – spørgsmålet indtil videre er blot – hvor meget?

DI har nedefor vist betydningen for dansk økonomi af tre forskellige scenarier for udviklingen i verdenshandlen: Et kortvarigt dyk, et dybere fald og et langstrakt forløb.

Kortvarigt dyk:

Verdenshandlen falder med 2^{1/2} procent i et enkelt kvartal.

- Dansk BNP vækst reduceres med 1,0 procentpoint i 2020, hvilket svarer til ca. 23 mia. kr. Der kommer en relativ hurtigt vending, og lidt af det tabte indhentes allerede i 2021.
- Beskæftigelsen reduceres samlet set med knap 30.000 personer i 2020, som følge af mindre verdenshandel.

Dybere fald:

Verdenshandlen falder med 2^{1/2} procent i to kvartaler.

- Dansk BNP vækst reduceres med 1,7 procentpoint i 2020, hvilket svarer til ca. 38 mia. kr. Lidt af det tabte indhentes i 2021, hvor væksten bliver lidt højere end i udgangspunktet.

- Beskæftigelsen reduceres samlet set med op mod 50.000 personer i 2020, som følge af mindre verdenshandel.

Langstrakt forløb:

Verdenshandlen falder med 2½ procent i hvert kvartal i hele 2020.

- Dansk BNP vækst reduceres med hele 2½ procentpoint i 2020, hvilket svarer til ca. 60 mia. kr. Forløbet er langstrakt, så tabene vokser ind i 2021. BNP vil i 2021 være 3,3 procentpoint lavere end ellers, svarende til ca. 75 mia. kr.
- Beskæftigelsen reduceres med 75.000 i 2020, og det samlede beskæftigelsestab vokser til knap 100.000 personer i 2021.

Isoleret effekt af lavere verdenshandel. Effekten af danske nødforanstaltninger skal lægges til

Ovenstående scenarieberegninger tager udgangspunkt i et isoleret fald i verdenshandlen og de deraf afledte effekter på dansk økonomi. Der er således ikke indregnet effekter af danske nødforanstaltninger, som vil svække efterspørgslen og væksten i indenlandskebrancher (se nedenstående afsnit). Dansk BNP faldt mere under finanskrisen (hvor verdenshandlen også faldt på 10 pct.). Dette skyldes, at den indenlandske efterspørgsel blev hårdere ramt, bl.a. fordi der var store tab på det danske boligmarked, som var overophedet op til krisen.

Boks: Dansk økonomi under finanskrisen

Under finanskrisen faldt verdenshandlen med 10 procent i 2009. Dansk BNP faldt med 4,9 procent og beskæftigelsen med 92.600 personer i 2009. Beskæftigelsen faldt samlet set med 159.000 fra 2008 til 2010.

Effekter på dansk økonomi under finanskrisen

	2007	2008	2009	2010
Realvækst i BNP	0,9	-0,5	-4,9	1,9
Ændring i beskæftigelsen, 1.000 personer	66,5	34,5	-92,6	-66,4

Kilde: Danmarks Statistik

Regeringen har iværksat mange nødforanstaltninger for at inddæmme smitterisikoen

Yderligere effekter på dansk økonomi

Regeringen har taget en række nødforanstaltninger, som lukker aktiviteten i ned i Danmark, og som helt naturligt vil betyde, at den samlede effekt på væksten og arbejdspladserne bliver større end effekten fra faldet i verdenshandlen:

- Myndighederne lukker ned for daginstitutioner, skoler, uddannelsesinstitutioner, aktivitetstilbud og arrangementer i 14 dage.
- Alle offentligt ansatte, der ikke varetager kritiske funktioner, sendes hjem fra arbejde foreløbigt to uger.

Fem sårbare brancher skaber velstand for næsten 75 mia. kr. om året

- Alle indendørs kulturinstitutioner, biblioteker og fritidstilbud lukker i foreløbigt to uger.
- Alle private arbejdsgivere opfordres kraftigt til at sikre, at flest muligt af jeres medarbejdere arbejder hjemmefra, afspadserer eller afholder ferie.
- Myndighederne opfordrer til at man ikke samler flere end 100 mennesker indendørs. Og til at natklubber, diskoteker, værtshuse mv. holder lukket i en periode.
- Udenrigsministeriet fraråder alle ikke-nødvendige rejser i hele verden. Foreløbigt gælder dette i en måned.

De etablerede nødforanstaltninger rammer især brancher som hoteller, restauranter, rejsebureauer, luftfart, kultur og sport. Disse fem brancher bidrager årligt til værdiskabelsen i Danmark med næsten 75 mia. kr., svarende til knap fire procent af den samlede danske velstand. Men dertil kommer en lang række andre hjemmemarkedserhverv, der også rammes i næste bølge som rådgivning, facility m.v.

Udvalgte branchers bidrag til dansk økonomi

2018

	Mia. kr.	Andel af dansk økonomi, pct.
Hoteller og restauranter	33,3	1,7
Kunst, kultur og spil	21,1	1,1
Sport, forlystelsesparker og andre fritidsaktiviteter	9,2	0,5
Luftfart	5,5	0,3
Rejsebureauer	3,6	0,2

Kilde: Danmarks Statistik

En måneds tabt indtjening koster 0,3 pct. på BNP

Én måned uden indtjening i ovenstående fem brancher koster 0,3 pct. af BNP. Opleves en længere periode med reduceret omsætning, bliver regningen tilsvarende større. Nedgangen i disse branchers omsætning vil som nævnt også ramme deres mange underleverandører og samarbejdspartnere, som ligeledes vil opleve tabt indtjening. Især rådgiverbranchen er en udsat branche, da mange virksomheder aflyser eksterne møder og sætter projekter på pause.

Dansk Industri er, i skrivende stund, ved at gennemføre en ekstraordinær spørgerunde i DI's Virksomhedspanel. Resultaterne vil belyse danske virksomhedernes vurdering af de økonomiske konsekvenser af coronavirusset, og vil føre til en ny samlet vurdering af effekterne af corona på dansk økonomi. Men som her vist, så vil nedgangen i verdenshandlen alene kunne risikere at betyde et tab på 50.000 arbejdspladser.